BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-1473-7/22
Mostar, 22. 7. 2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi ProTehnik d.o.o. Istočno Sarajevo od 26. 5. 2022. godine uloženoj na Tendersku dokumentaciju za javnu nabavu usluga: *Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen*, ugovornog tijela JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), na sjednici Vijeća I održanoj 22. 7. 2022. godine donio je

R J E Š E NJ E

1. Žalba se usvaja.

2. Poništava se Tenderska dokumentacija ugovornog tijela JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar, broj: 01-01.3-2163-1/22 PV od april/travanj 2022. godine u postupku javne nabave usluga: *Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen* zajedno sa Obavještenjem o nabavci 266-1-2-74-3-119/22 od 21. 4. 2022. godine.

3. Povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršit će se posebnim rješenjem ovog tijela.

O b r a z l o ž e n j e

JP Autoceste d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: **Ugovorno tijelo**) je pokrenulo otvoreni postupak za javnu nabavu usluga: *Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen* za koju je Obavještenje o nabavci 266-1-2-74-3-119/22 objavljeno na portalu javnih nabava dana 21. 4. 2022. godine.

ProTehnik d.o.o. Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: **Žalitelj**) je dana 26. 5. 2022. godine uložio žalbu na naprijed navedenu tendersku dokumentaciju.

Ugovorno tijelo u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", br. 39/14) istu dostavlja sa cjelokupnim spisom prvostupanjskog postupka ovom tijelu, kao drugostupanjskom tijelu, na odlučivanje.

Žalitelj ulaže žalbu na točku 7.4.1. pod b) i 7.4.2. tenderske dokumentacije.

Prvi žalbeni navod: U tački 7.4.1. pod a) tenderske dokumentacije ugovorni organ zahtijeva da ponuđač dokaže iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora izrade glavnog projekta autoceste ili brze ceste u sklopu kojeg je projektovan dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela u iznosu od minimalno 300.000,00 KM bez PDV-a *(iznos se odnosi na dio glavnog projekta vezan za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela a ne na kompletan iznos glavnog projekta).* Smatra da ugovorni organ nije na pravilan i zakonit način definirao uslove u pogledu traženog iskustva ponuđača. Ovo iz razloga što ugovorni organ iskustvo ponuđača vezuje isključivo za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela (koji je projektovan u sklopu projekta autoceste) što ima ograničavajući efekat na konkurenciju. Neosnovano i diskriminirajuće je isključivanje iz postupka ponuđača koji ima iskustvo na poslovima projektovanja elektroinstalacija i saobraćajne opreme instalacija na autocesti u traženoj vrijednosti. Predmet nabavke je upravo projektiranje saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija te shodno tome ponuđač koji ima iskustvo na takvim poslovima ne može biti diskriminiran samo zato što su ti poslovi rađeni za projekat autoceste. Također, predmet nabavke uključuje i projektovanje mašinskih instalacija (točka 3.2. projektnog zadatka) pa se postavlja pitanje zbog čega se onda ne zahtijeva iskustvo i na projektiranju mašinskih instalacija (elektroinstalacije, saobraćajna oprema i mašinske instalacije).

Jasno je da postavljeni uslov ispunjava tačno određen ponuđač, posebno ukoliko uzme u obzir činjenicu da se traži vrijednost dijela projekta od 300.000,00.

Također, ukazuje da ugovorni organ nije ostavio mogućnost dokazivanja iskustva ne samo na „sličnim projektima, već i na istim" kako je to propisano članom 7. stav 4. tačka a) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BIH" broj: 90/14). Ovo iz razloga što poslovi projektovanja autocesta i cesta uopće u sklopu kojih su projektovane i instalacije predstavljaju slične poslove predmetu nabavke, pa čak i iste ukoliko uzme u obzir činjenicu da sam ugovorni organ navodi „da je tunel projektovan u sklopu projekta autoceste". Sa tog aspekta jasno je da svaki ponuđač koji ima iskustvo na projektu autoceste koji obuhvata i projekte instalacija i saobraćajne opreme ne može biti isključen iz postupka.

Osim navedenog ugovorni organ iskustvo ponuđača vezuje isključivo za „glavni projekat" bez ostavljene mogućnosti učešća u postupku ponuđaču koji ima iskustvo u realizaciji poslova izrade idejnog projekta. Idejni projekat, glavni projekat, projekat izvedenog stanja su sve vrste tehničke dokumentacije-projekti, te shodno tome svaki ponuđač koji ima iskustvo na poslovima projektovanja mora biti tehnički i profesionalno sposoban za realizaciju predmeta nabavke. Predlaže da se izmijeni ova tačka tenderske dokumentacije.

Drugi žalbeni navod: U tački 7.4.1. pod b) tenderske dokumentacije ugovorni organ zahtijeva da ponuđač ima na raspolaganju tim stručnjaka za usluge projektovanja (ukupno 5 inženjera) za koje se osim akademskog zvanja, položenog stručnog ispita i općeg iskustva u struci zahtijeva i specifično iskustvo u struci da su učestvovali na izradi **minimalno 2 projekta**

autoceste/tunela u zavisnosti od pozicije stručnjaka što nije u skladu sa tačkom 7.4.1. pod a) tenderske dokumentacije kojom su propisani uslovi tehničke i profesionalne sposobnosti u vidu uspješne realizacije ugovora **za** ponuđača gdje je evidentno da ugovorni organ zahtijeva iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora. Ukoliko ugovorni organ za ponuđača zahtijeva dokazivanje iskustva na jednom ugovoru onda je neopravdano, neusklađeno i u suprotnosti sa minimumom kvalifikacionih uslova i tenderskom dokumentacijom zahtijevati za angažirani tim stručnjaka iskustvo na dva projekta. Naime, ponuđač je taj koji je odgovoran za realizaciju projekta, te shodno tome smatra da je dovoljno da ugovorni organ samo za ponuđača zahtijeva uslove u pogledu uspješne realizacije projekata, a sve kako je propisano članom 50. stav 1. Zakona o javnim nabavkama.

Kada su u pitanju kvalifikacije ključnog osoblja zakonodavac u članu 50. stav 1. tačka b) i c) navodi da ugovorni organ može od ponuđača zahtijevati

- obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;
- izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača,

što ugovorni organ već zahtijeva u smislu da za svakog člana tima je potrebno dokazati da ima zvanje diplomiranog inženjera, položen stručni ispit i minimalno opće iskustvo u struci u trajanju od 7 godina za vođu tima, odnosno 5 godina za ostale inženjere što implicira da dodatni uslovi u smislu projekata koji se već zahtijevaju za ponuđača ograničavaju stvarnu konkurenciju.

Dalje, osim što zahtijeva specifično iskustvo članova tima ugovorni organ isto vezuje za dužinu tunela - preko 2 km što je neosnovano prvo iz razloga što takav zahtjev se ne traži kod iskustva ponuđača pa je neopravdano kroz kriterije za stručno osoblje isti postavljati i na taj način dodatno ograničavati konkurenciju, a također stručno lice koje ima iskustvo na projektovanja tunela i uz to ispunjava sve zahtjeve iz tenderskog dokumenta je tehnički i profesionalno sposoban da bude angažiran na ovom projektu.

Također, smatra da ugovorni organ nije na pravilan način definirao iskustvo angažiranog tima budući da za članove tima zahtijeva različite reference što je neprihvatljivo. Ovo iz razloga što svaki član tima koji ima iskustvo na poslovima koji su isti ili slični predmetu nabavke, pri čemu to mogu biti alternativne izrade projektne dokumentacije cesta ili tunela mora biti tehnički i profesionalno sposoban za predmeta nabavke.

Tako ugovorni organ za pozicije inženjera za elektroinstalacije i mašinske instalacije zahtijeva iskustvo u realizaciji minimalno 2 glavna projekta tunela na cestama što je diskriminirajuće prema inženjerima koji imaju traženo zvanje i iskustvo na poslovima izrade glavnih projekata autocesta (inženjer za elektro ili mašinske instalacije). U prilog navedenom govori činjenica da ugovorni organ za 1 inženjera za saobraćaj upravo zahtijeva iskustvo na saobraćajnim projektima autocesta. Sad se postavlja pitanje ukoliko ugovorni organ kao relevantno iskustvo za inženjera za saobraćaj prihvata saobraćajne projekte autocesta, zbog čega se onda ne

prihvata za poziciju inženjera za mašinske instalacije ili elektro inženjera iskustvo na projektima mašinskih, odnosno elektro instalacija autocesta ili brzih cesta. Predmet nabavke su upravo projekti instalacija (mašinskih, elektro itd.), te shodno tome svaki inženjer koji ima iskustvo na takvim poslovima, nezavisno od toga da li su iste projektovane za tunel ili cestu (autocestu, magistralnu cestu ili regionalnu cestu) je tehnički i profesionalno sposoban da za realizaciju predmeta nabavke.

Dalje ugovorni organ za pozicije inženjera za elektro i mašinske instalacije iskustvo stručnjaka vezuje isključivo za „glavne projekte" bez ostavljene mogućnosti angažmana lica koje ima iskustvo na „idejnim projektima". Kako predmet nabavke podrazumijeva izradu tehničke dokumentacije smatra da svaki inženjer koji ima iskustvo na poslovima izrade tehničke dokumentacije, neovisno o tome da li je u pitanju idejni projekat, glavni projekat ili projekat izvedenog stanja, mora biti tehnički i profesionalno sposoban da bude angažiran na ovom projektu, u suprotnom takvo lice je diskriminirano.

Predlaže da se izmijeni ova tačka tenderske dokumentacije na način da se specifično iskustvo angažiranog osoblja uskladi sa tačkom 7.4.1. pod a), odnosno da se briše ili da se zahtijeva iskustvo u realizaciji 1 projekta čiji su karakter i kompleksnost isti ili slični predmetu nabavke, odnosno da se za pozicije elektro i mašinskog inženjera (pozicije ii, iii, iv) ostavi mogućnost dokazivanja iskustva alternativno na projektovanju mašinskih, odnosno elektro instalacija cesta.

Treći žalbeni navod: U tački 7.4.2. pod b) a u vezi sa tačkom 7.4.1. pod b) tenderske dokumentacije ugovorni organ između ostalog za stručno osoblje zahtijeva dostavljanje - potvrda/uvjerenje/referenca o zahtijevanom specifičnom iskustvu za svakog predloženog člana projektnog tima, ***izdata od strane investitora projekta (zadatka/usluge)***, u kojoj/im je jasno i nedvosmisleno potvrđeno da su predloženi članovi tima uspješno realizirali izradu zahtijevanih projekata (zadataka/usluga) u skladu s tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije, uz jasno naznačavanje pozicije na kojoj je predloženi član projektnog tima (radio) stekao iskustvo i trajanje angažmana ili potvrda/uvjerenje referenca izdatci od strane investitora projekata o uspješnom realiziranju projekata (zadataka/usluga) za cijeli tim projektanata, s jasno naznačenim imenima i pozicijama u timu, te trajanjem angažmana.

Potvrda/uvjerenje/referenca će sadržavati minimalno sljedeće podatke: naziv investitora projekta, ime i prezime člana projektnog tima, pozicija koju je obavljao na izradi projekta, period realizacije, lokacija, glavni podaci o projektu, obavljene konkretne aktivnosti, ostali podaci koji dokazuju posjedovanje traženog specifičnog radnog iskustva iz tačke 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije.

U slučaju da predloženi član projektnog tima ili cijeli tim ne bude u mogućnosti dobiti traženu potvrdu/uvjerenje/referencu od strane investitora projekta, ponuđač je dužan dostaviti dokaz o izvršenim pokušajima pribavljanja potvrde/uvjerenja/reference, npr. poslati pisani zahtjev (iz koga će biti vidljivo kada je zaprimljen) prema investitoru projekta da izda takvu potvrdu/uvjerenje/referencu. U slučaju, da je projekat rađen kao dio ugovora za izvođenje radova, u tom slučaju, kao investitor se smatra investitor koji je naručio radove, a ne izvođač radova; -

potvrda/uvjerenje za svakog predloženog člana projektnog tima iz kojih će biti vidljivo da član tima posjeduje ukupno radno iskustvo u struci zahtijevano tačkom 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije. Potvrdu/uvjerenje izdaje nadležna institucija, koja vodi evidenciju o ukupnom radnom stažu iz zemlje iz koje dolazi predloženi član tima ili poslodavac/poslodavci kod kojeg/ih je stečeno zahtijevano radno iskustvo u struci ili sadašnji poslodavac predloženog člana tima.

Smatra da ugovorni organ u svrhu dokazivanja obrazovnih i profesionalnih kvalifikacija ključnog osoblja nema ovlaštenje zahtijevati potvrde o projektima izdate od strane - investitora. Ovo iz razloga što je Zakon o javnim nabavkama u članovima 48. i 50. jasno i precizno propisao kada i na koji način ugovorni organ može zahtijevati dokaze u vidu potvrda o urednoj realizaciji ugovora. Zakonodavac je jasno propisao da se „potvrde koje izdaje druga ugovorna strana" koja istovremeno ne mora biti i investitor, mogu zahtijevati isključivo u svrhu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, a ne lica koja će ponuđač angažirati za realizaciju predmeta nabavke. Zakonodavac je propisao i obavezan sadržaj potvrde o uredno izvršenim uslugama (član 48. stav3. ZJN) što znači da ugovorni organ ni kada je u pitanju sam ponuđač nema ovlaštenje da proširuje zahtjeve u pogledu sadržaja potvrde kako to sada čini kada su u pitanju potvrde za angažirano osoblje zahtijevajući da iste osim podataka iz člana 48. stav 3. moraju sadržavati i glavne podatke o projektu, ugovoru, zatim obavljene aktivnosti, poziciju i dr. Sa druge strane ugovorni organ zahtijeva dostavljanje potvrda investitora za člana tima, koji je u suštini ugovor ili posao realizirao upravo za nekog ponuđača. Ukoliko određen subjekt izda potvrdu „ponuđaču" koji je ugovor realizirao postavlja se pitanje da li isti ima obavezu izdavanja takvih potvrda i članu tima.

Iz zakonskih odredbi (članak 48. stavci 2. i 3) proizlazi da zakonodavac ne dozvoljava ograničavanje konkurencije, pa se postavlja pitanje ukoliko je isti propisao jasne i precizne dokaze koji se mogu zahtijevati kada je u pitanju iskustvo ponuđača, tko ima ovlaštenje da kroz zahtjeve i dokaze za angažirano osoblje izigrava Zakon o javnim nabavkama. Primjetno je u praksi da ugovorni organi pokušavaju da tendere prilagođavaju točno određenim ponuđačima kroz dokaze za ključno osoblje i to upravo kroz potvrde investitora koje zakonodavac ne poznaje ni za ponuđača (poznaje druge ugovorne strane), a posebno ne kada je u pitanju iskustvo angažiranog osoblja. Ukoliko ponuđač već dostavlja dokaze u vidu spiska izvršenih ugovora sa potvrdama izdanim od strane druge ugovorne strane kako je to propisano članom 48. Zakona o javnim nabavkama onda postavljanje uslova u vidu takvih dokaza za članove tima ima isključivo ograničavajući efekat na konkurenciju i nije u skladu sa minimumom uslova i dokaza koje je ugovorni organ dužan da postavi za ponuđače. Ukoliko već zahtijeva određene potvrde za angažirano osoblje onda ugovorni organ jedino može zahtijevati dostavljanje potvrde poslodavca kod koga je određeno lice bilo angažirano na izradi projektne dokumentacije i koji može potvrditi učešće stručnjaka na projektu, a shodno odredbama Zakona o upravnom postupku ili dostavljanje poslovne biografije kojom projektant potvrđuje angažman na određenom projektu. Poslodavac je taj koji angažira projektanta - fizičko lice, a ne investitor pa shodno tome jedino poslodavac može potvrditi realizaciju projekta od strane projektanta-fizičkog lica.

Ukazuje da je članom 44. stav 4. Zakona o javnim nabavkama propisano da ugovorni organ

od kandidata/ponuđača zahtijeva samo one dokaze koji su neophodni da bi se utvrdilo da li kandidat/ponuđač zadovoljava kvalifikacione uslove, te da se ocjenjuju kvalifikacije ponuđača, a ne stručnog osoblja.

Predlaže da se zahtjev za dostavljanjem potvrda/uvjerenje/referenca o zahtijevanom specifičnom iskustvu za svakog predloženog člana tima, izdata od strane investitora projekta (zadatka/usluge), u kojoj/im je jasno i nedvosmisleno po su predloženi članovi tima uspješno realizirali izradu zahtijevanih projekata (zadataka/usluga) tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije, uz jasno naznačavanje pozicije na kojoj je predloženi član projektnog tima (radio) stekao iskustvo i trajanje angažmana ili potvrda/uvjerenje referenca investitora projekata o uspješnom realiziranju projekata (zadataka/usluga) za cijeli tim projektanata, s jasno naznačenim imenima i pozicijama u timu, te trajanjem angažmana. Potvrda/uvjerenje/referenca će sadržavati minimalno sljedeće podatke: naziv investitora projekta, ime i prezime člana projektnog tima, pozicija koju je obavljao na izradi projekta, period realizacije, lokacija, glavni podaci o projektu, obavljene konkretne aktivnosti, ostali podaci koji dokazuju posjedovanje traženog specifičnog radnog iskustva iz tačke 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije, briše.

Četvrti žalbeni navod: U tački 7.4.2. pod a) tenderske dokumentacije u dijelu koji se odnosi na dokaze za tački 7.4.1. pod a) tenderske dokumentacije ugovorni organ navodi: „Dokaz o uredno izvršenom ugovoru svjedoči da je ponuđač već realizirao sličan ugovor, te da Ugovorni organ može očekivati da će predmetni ugovor biti uspješno izvršen. U slučaju da je ponuđač ugovor izvršio kao podugovarač, dužan je dostaviti potvrdu *krajnjeg naručitelja* usluge izdatu ponuđaču kao podugovaraču (ovaj zahtjev je u potpunosti opravdan, jer Naručitelj mora odobriti podugovarača), ili pored potvrde privrednog subjekta, kojem je ponuđač bio podugovarač, dostaviti i potvrdu krajnjeg naručitelja usluge izdatu privrednom subjektu, kojem je ponuđač bio podugovarač (ovaj zahtjev je u potpunosti opravdan jer u slučaju podugovaranja, odgovornost za uredno izvršavanje ugovora snosi subjekt sa kojim je zaključen ugovor) ".

Smatra da uslov za dostavljanjem potvrde krajnjeg naručitelja u slučaju da je ponuđač ugovor realizirao u svojstvu podugovarača u suprotnosti sa članom 48. stav 2. ZJN. Dalje, ugovorni organ sam navodi da je u slučaju podugovaranja ponuđač kome je dodijeljen ugovor odgovoran za podugovarača ugovornom organu ili krajnjem naručitelju, ali upravo iz tvrdnje proizlazi nesporna činjenica da u konkretnom slučaju podugovarač odgovora drugoj ugovornoj strani koja ima pravo na naknadu štete od podugovarača prema odredbama ZOO u slučaju da podugovarač ne ispunjava svoje obaveze. Dakle, u obligaciono-pravnom odnosu podugovarač ima ugovor sa „drugom ugovorom stranom" kojoj odgovara za uredno izvršenje ugovora, te shodno tome jedino subjekt sa kojim podugovarač ima zaključen ugovor može potvrditi uredno izvršenje ugovorne obaveze, pri čemu druga ugovorna strana ne mora istovremeno biti i krajnji naručitelj. Imajući u vidu navedeno predlaže da se ovaj dio tenderske dokumentacije briše.

Zbog svega navedenog predlaže da se uvaži žalba i izmijeni/poništi Tenderska dokumentaciju za javnu nabavu usluga Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen, Obavještenje o nabavci broj: 266-1-2-74-3-119/22 od 21. 4.

2022.godine.

Ugovorno tijelo u svom izjašnjenju, broj: 01-01.3-2163-7/22 PV od 31. 5. 2022. godine navodi da je žalba blagovremena, dopuštena i uložena od ovlaštene osobe, te ističe da su žalbeni navodi u cijelosti neosnovani.

Prije svega ugovorni organ ukazuje na to da Žalitelj nije aktivno legitimiran za podnošenje žalbe. Naime, članom 97. Zakona, propisano je „Žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili je mogla biti prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke." Iz navedene odredbe Zakona jasno je da privredni subjekt, koji podnosi žalbu, da bi bio aktivno legitimiran za podnošenje iste, mora imati interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci. Ugovorni organ nema zaključen nijedan ugovor sa ovim Žaliteljem, dok se iz zaključenih ugovora prema dostupnim podacima na Portalu javnih nabavki (ejn.gov.ba) jasno vidi da je ovaj potencijalni ponuđač do sada zaključio ukupno 22 ugovora sa ugovornim organima u vrijednosti od 99.564,55 KM. Iz Izvještaja o dodijeljenim ugovorima vidljivo je da se od 22 zaključena ugovora **21 odnosi na direktne sporazume** u vrijednosti 87.364,55 KM (a zna se kako se zaključuju direktni sporazumi), a samo jedan u otvorenom nadmetanju i to nakon provedenog konkurentskog zahtjeva u vrijednosti 12.200,00 KM, te je u potpunosti jasno da ovaj Žalitelj ne ispunjava kvalifikacijske zahtjeve, koji su uvjet za učešće u ovoj javnoj nabavci, a time ne može imati i interes za dodjelu ugovora. Pored toga, prema informacijama do kojih je ugovorni organ došao putem interneta, privredni subjekt PROTEHNIK-tehničko razvojni centar, obavlja djelatnost u vezi sa: „inžinjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje" sa brojem uposlenih 2 (subjekt ne posjeduje zvaničnu web stranicu), kao i činjenice da je isti privredni subjekt u više navrata izjavljivao žalbu u postupcima javnih nabavki ovog ugovornog organa, a da isti nikada nije predao ponudu ni u jednom postupku nabavke, te je apsolutno jasno da isti vrši samo opstrukciju postupka.

Ovakvo postupanje Žalitelja jedan je od jasnih znakova koluzije među ponuđačima i predstavlja ometanje provođenja postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom, a samim tim i ometanje nabavke koja je izuzetno važna i potrebna ugovornom organu, svim učesnicima u prometu, te konačno degradira i urušava cijeli sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.

Apeluje na URŽ da prema svojim ovlastima primjeni član 116 stav (7) Zakona o javnim nabavkama i da se uz pomoć sudskih organa i istražiteljskih radnji stane u kraj ovakvim profesionalnim žaliteljima. Ne spori pravo ponuđača na izjavljivanje žalbi, ali ako se kroz praksu rješavanja po žalbama pojavljuje nekoliko marginalnih ponuđača (iz spiska ugovora, kakav je i ovaj žalitelj), a koji ni na koji način ne mogu učestvovati u otvorenim postupcima ugovornih organa, pogotovo ne kod otvorenih kompleksnih postupaka s međunarodnom objavom, zna se da je cilj samo opstrukcija postupaka, pa je takva praksa svakako posao za istražiteljske organe.

U skladu sa članom 102. stav (3) Zakona o javnim nabavkama: „*U postupku pravne zaštite*

žalilac je dužan dokazati ili bar učiniti ***vjerojatnim*** *postojanje činjenica i razloga koji* **se** *tiču* ***pravnog interesa na podnošenje žalbe,*** povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava, koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebalo da zna."

Iz postupaka Žalitelja se može, bez sumnje, utvrditi da isti nema i nikada nije imao namjeru da učestvuje u predmetnom postupku javne nabavke kao ponuđač, te stoga isti nema interes za dodjelu predmetnog ugovora o javnoj nabavci, a time ni aktivnu legitimaciju za podnošenje žalbe. Naime, s obzirom na ozbiljnost i kompleksnost predmeta nabavke „Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacije tunela Hranjen", u tenderskoj dokumentaciji postavljeni su srazmjerni kvalifikacijski uvjeti tehničke i profesionalne sposobnosti koji podrazumijevaju da je za pripremu ponude potrebno određeno vrijeme. Pored toga i sama vrijednost nabavke, koja ulazi u međunarodne vrijednosne razrede, zahtijevala je minimalan rok za predaju ponuda od 45 dana (40 dana, s obzirom da je tenderska dokumentacija objavljena na Portalu javnih nabavki).

Obavještenje o nabavci i Tenderska dokumentacija za predmetni postupak objavljena je dana 21. 4. 2022. godine, rok za dostavljanje ponuda zakazan je 40. dan od dana objavljivanja Obavještenja o nabavci i tenderske dokumentacije, odnosno 31. 5. 2022. godine do 10:00 sati.

Žalitelj je tendersku dokumentaciju preuzeo tek 25. 5. 2022. godine u 13:30 sati (tj. **nepunih šest dana** prije roka za predaju ponuda), što znači da apsolutno nije imao namjeru da učestvuje u predmetnom postupku, jer ponudu za ovaj postupak nabavke nije moguće pripremiti u roku od šest dana, koliko je Žalitelj imao za pripremu iste.

Sve navedeno ukazuje da žalba ni u kom slučaju nije uložena iz razloga što su prava Žalitelja na bilo koji način oštećena tenderskom dokumentacijom, jer isti niti je imao vremena niti namjeru da preda ponudu u predmetnom postupku.

Nadalje, što se tiče konkretnih žalbenih navoda, Žalitelj u svojoj žalbi ističe: Sumirajući žalbene navode (želje/smatranja) Žalitelja iz prvog žalbenog navoda Ugovorni organ se u potpunosti izjašnjava na slijedeći način: S obzirom na procijenjenu vrijednost nabavke Ugovorni organ je definirao minimalne kvalifikacijske uvjete razmjerne predmetu javne nabave i u skladu sa njim. Član 2. stav (1) tačka 1) Zakona propisuje da je ponuda dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Shodno navedenom, kandidati i ponuđači moraju pažljivo razmotriti zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji i ispoštovati ih kako bi ugovorni organ prihvatio njihove zahtjeve i ponude. U svakom slučaju, ugovorni organ ima diskreciono pravo da postavlja kvalifikacijske uvjete, kako bi osigurao uspješnu realizaciju ugovora koji slijedi provedenom postupku javne nabavke. Svrha kvalifikacijskih kriterija nije da se omogući učešće „svim ponuđačima", nego da se za ugovor na ravnopravnoj osnovi takmiče oni ponuđači koji zadovoljavaju minimum kvalifikacija koje je odredio ugovorni organ, a koji su u vezi s predmetom nabavke i u skladu s njim, te koji su srazmjerni složenosti i vrijednosti predmeta nabavke. Poziva se na odredbe članka 44. i 48. Zakona o javnim nabavama. Dakle, ponuđač u ovom postupku

nabavke, kao i u svakom drugom postupku nabavke, može učestvovati samostalno ili kao grupa ponuđača ili dio usluge podugovoriti, odnosno naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa. Ni u kom slučaju ni jednom ponuđaču nije onemogućeno učestvovanje u postupku nabavke, niti je smanjena konkurentnost, ukoliko je ponuđač registriran za predmetnu nabavku. Svi ponuđači su u tenderskoj dokumentaciji upoznati sa navedenim činjenicama, dakle u istim su pozicijama.

U skladu s Zakonom i podzakonskim aktima Ugovornom organu je ostavljena sloboda da propisuje uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti u smislu odredbe članka 48. stavak (1) i članka 50 Zakona o javnim nabavama, ističe da je propisani uvjet srazmjeran predmetu nabave u skladu sa člankom 7. stavak (4) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Na osnovu navedenoga, iz gore pomenutog podzakonskog akta, apsolutno je jasno, da je Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji propisao uvjet tehničke i profesionalne sposobnosti:

a) da ponuđač posjeduje uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora izrade glavnog projekta autoceste ili brze ceste u sklopu kojeg je projektovan dio projekta ko i se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela u iznosu od minimalno 300.000,00 KM bez PDV-a *(iznos se odnosi na dio glavnog projekta vezan za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela a ne na kompletan iznos glavnog projekta),* koje je izvršio samostalno ili kao član grupe ponuđača ili kao podugovarač u prethodne tri godine (posljednje tri godine računato od datulma predaje ponude);

u skladu s Zakonom i podzakonskim aktom, odnosno članom 7. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, jer se u konkretnom slučaju:

- postavljeni uvjet vezan za **predmet nabavke**-sam predmet nabavke je izrada **glavnih projekata** saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija **tunela** koji se nalazi na **brzoj cesti,** te je postavljeni dio uvjeta iz točke 7.4.1 tenderske dokumentacije koji glasi: *izrade* **plavnog projekta autoceste ili brze ceste** *u sklopu kojeg je projektovan dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela..." je u potpunosti postavljen u skladu sa* **predmetom nabavke.**

- **dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabavke** - kako ne bi došlo do nejasnoća prilikom same pripreme ponuda ponuđača, kao i eventualnih nedoumica prilikom pregleda i ocjena ponuda, ugovorni organ je **jasno precizirao uvjet tehničke i profesionalne sposobnosti koji se odnosi na dio „...ili sličnog ugovora..."** a sve u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima. Kako je već navedeno sam predmet nabavke je izrada **glavnog projekta** saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija u **tunelu** koji se nalazi u sklopu **brze ceste,** te je samim postavljenim uvjetom ugovorni organ precizirao i šta će se jedino može smatrati pod **sličnim ugovorom** tj. **glavni** projekat koji se odnose na **autocestu ili brzu cestu** te postavljeni dio uvjeta iz točke 7.4.1 tenderske dokumentacije koji glasi: *izrade* **glavnog** *projekta* **autoceste ili brze ceste../'** u potpunosti postavljen u skladu sa Zakonom i Uputstvom tj. definirano je

- u samom postavljenom uvjetu šta će i šta se može smatrati zbog svoje kompleksnosti i specifičnosti **sličnim ugovorom.**

- **srazmjeran predmetu nabavke-** procijenjena vrijednost nabavke iznosi 525.000 **KM** a zahtijevano iskustvo iznosu od jednog ugovora minimalne vrijednosti 300.000,00 **KM** bez

PDV-a te je postavljeni iznos srazmjeran predmetu nabavke tj. u potpunosti postavljen u skladu sa Zakonom i Uputstvom.

U nastavku daje izjašnjenje zasnovano na odredbama materijalnih propisa iz kojih se jasno zaključuje da se izrada projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme autoceste te idejni projekat ni u kom slučaju ne može izjednačiti sa projektom koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela autocestu ili brzu cestu i glavnim projektom te shodno tome, projektant koji je radio na izradi projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme tunela i glavnog projekta bez sumnje može raditi i izradu projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme autocesta i idejnog projekta, dok obrnuto, projektant koji je radio samo izradu projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme autocesta i idejnog projekta nije nužno stekao neophodno iskustvo i za izradu glavnog projekta, što je razlog zbog čega se ugovorni organ opredijelio za postavljanje uslova na način prop san tačkom 7.4.1 a) tenderske dokumentacije. Naime, glavni projekat je viši nivo obrade projektne dokumentacije kao što je i izrada projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme tunela zbog svoje kompleksnosti i specifičnosti. Tunel kao poseban dio autoceste/brze ceste zahtjeva visoke kriterije u pogledu izgradnje, opremanja, održavanja i korištenja. Tuneli prema važećim direktivama (2004/54/EC), smjernicama (RVS, RABT), se tretiraju kao specifični objekti koji moraju ispunjavati posebne uslove u pogledu saobraćajne bezbjednosti. U tom smislu se postavljaju određeni zahtjevi za proiektovanje specifičnih instalacija i sistema (mašinskih, elektrotehničkih, saobraćajnih) koji će osigurati sigurnu vožnju i svesti rizik od nesreća na minimum, a posebno u dugim tunelima. Shodno tome se u tunelima planiraju instalacije i sistemi koji se ne planiraju na otvorenoj trasi ventilacija, sistem mjerenja kvalitet zraka, vatrodojavni sistem, sistem radio veze, sistem ozvučenja...). Prema tome za sve učesnike u gradnji (projektante, izvođače, nadzor) ugovorni organ mora zahtijevati traženu osposobljenost za izvršenje posla, da bi se obezbijedilo kvalitetno izvršenje.

Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta („Službene novine FBiH“, broj: 69/10) i Uredba o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investicijsko-tehničke dokumentacije („Službene novine Federacije BiH", br.: 33/10 i 98/14) jasno diferenciraju obim dokumentacije u sklopu idejnog i glavnog projekta. Odgovornost projektanta glavnog projekta vezana za mehaničku otpornost građevine je potpuna. Odgovornost projektanta idejnog projekta vezana za mehaničku otpornost građevine je vezana za sagledavanje, dakle, dosta manja nego što je odgovornost projektanta glavnog projekta. Proračunom iz glavnog projekta dokazuje se da će projektovana građevina s ugrađenim građevinskim proizvodima, instalacijama i ugrađenom opremom zadovoljavati bitne zahtjeve za mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od požara, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, sigurnost u korištenju, zaštitu od buke, te uštedu energije i toplotnu zaštitu. Proračunom iz idejnog projekta sagledava se mehanička otpornost i stabilnost građevine kao i drugi elementi koji proizlaze iz grubih proračuna. Iz gore navedenog je očigledno kako je priroda projektovanja idejnog projekta drugačija od projektovanja glavnog projekta. Shodno gore svemu navedenom ovaj žalbeni navod **je u potpunosti neosnovan.**

Za žalbeni navod 2 Sumirajući žalbene navode (želje/smatranja) Žalitelja iz drugog žalbenog navoda Ugovorni organ se u potpunosti izjašnjava na slijedeći način: S obzirom na procijenjenu vrijednost nabavke Ugovorni organ je definirao minimalne kvalifikacone uvjete srazmjerne predmetu javne nabavke i u skladu sa njim pozivajući se na odredbe član 2. stav (1) tačka 1) i na odredbe članka 44. i 48. ZJN.

U konkretnom slučaju radi se o projektiranju veoma složenog, projekta elektroinstalacije i saobraćajnu opreme tunela autoceste/brze ceste. Tunel kao poseban dio autoceste/brze ceste zahtjeva visoke kriterije u pogledu izgradnje, opremanja, održavanja i korištenja. Tuneli prema važećim direktivama (2004/54/EC), smjernicama (RVS. RABT). se tretiraju kao specifični objekti koji moraju ispunjavati posebne uslove u pogledu saobraćajne bezbjednosti. U tom smislu se postavljaju određeni zahtjevi za projektovanje specifičnih instalacija i sistema (mašinskih, elektrotehničkih, saobraćajnih) koji će obezbijediti sigurnu vožnju i svesti rizik od nesreća na minimum, a *posebno u dugim tunelima. Shodno tome se u tunelima planiraju instalacije i sistemi koji se* ne planiraju na otvorenoj trasi ventilacija, sistem mjerenja kvalitet zraka, vatrodojavni sistem, sistem radio veze, sistem ozvučenja...) Prema tome za sve učesnike u gradnji (projektante, izvođače, nadzor) ugovorni organ mora zahtijevati traženu osposobljenost za izvršenje posla, da bi se obezbijedilo kvalitetno izvršenje.

Ugovorni organ u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji u tački 7.4.2 b) zahtijevao od ponuđača da kao dokaze za zahtijevane uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti iz tačke 7.4.1 b) tenderske dokumentacije dostave: Izjavu ovjerenu od strane ponuđača da ima na raspolaganju osoblje kvalifikacija, stručnosti i iskustva traženih tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije. Kao prilog izjavi ponuđači su bili dužni dostaviti: Listu tehničkog osoblja (članova projektnog tima), koji će biti angažirani za pružanje usluge, koja je predmet ove nabavke. Lista se dostavlja u skladu sa obrascem datim u prilogu tenderske dokumentacije - Aneks 8.1, iz koje će biti vidljivo da ponuđač raspolaže osobljem (članovima projektnog tima), kako je to zahtijevano tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije. Kao prilog Listi tehničkog osoblja (članova projektnog tima) Aneks 8.1 između ostaloga je zahtijevano: "-potvrda/uvjerenje/referenca o zahtijevanom specifičnom iskustvu za svakog predloženog člana projektnog tima, izdata od strane investitora projekta (zadatka/usluge), u kojoj/im je jasno i nedvosmisleno potvrđeno da su predloženi članovi tima uspješno realizirali izradu zahtijevanih projekata (zadataka/usluga) u skladu s tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije, uz jasno naznačavanje pozicije na kojoj je predloženi član projektnog tima (redio) stekao iskustvo i trajanje angažmana. U slučaju da predloženi član projektnog tima ili cijeli tim ne bude u mogućnosti dobiti traženu potvrdu/uvjerenje/referencu od strane investitora projekta, ponuđač je dužan dostaviti dokaz o izvršenim pokušajima pribavljanja potvrde/uvjerenja/reference, npr. poslati pisani zahtjev (iz koga će biti vidljivo kada je zaprimljen) prema investitoru projekta da izda takvu potvrdu/uvjerenje/referencu. U slučaju, da je projekat rađen kao dio ugovora za izvođenje radova, u tom slučaju, kao investitor se smatra investitor koji je naručio radove, a ne izvođač radova;, a u skladu sa specifičnim uslovima datim u tabelama za svaku poziciju u Чти posebno navedenih u tački 7.4.1.b) tenderske dokumentacije."

Daje i obrazloženje za zahtijevane dokaze u skladu s tačkom 7.4.2 b) predmetne tenderske

dokumentacije:
-zahtijevani dokaz pod podtačkom b) je u potpunosti u skladu s članom 44, članom 50. tačke b) i c) Zakona, kao i u skladu s materijalnim propisom koji uređuje predmetnu oblast, odnosno u skladu s čl. 27. i 28 za projektanta i čl. 38 i 39. Za Izvođača radova Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju - (Službene Novine Federacije BiH br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15 u daljem tekstu Uredba) kojima se pobliže određuju uvjeti za izdavanje ovlaštenja, odnosno minimalni broj stručnih lica i njihovu stručnu osposobljenost i druge uvjete koje trebaju ispuniti Projektanti odnosno izvođači radova.

Iz odredbi Zakona i odredbi materijalnog propisa (Uredbe) vidljivo je da su zahtijevani kvalifikacijski uvjeti u pogledu tehničkog osoblja u potpunosti u skladu s istim. Žalitelj u svom drugom žalbenom navodu miješa (tj. krivo tumači pokušava dovesti u vezu) uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti iz točka a) i c) člana 50. Zakona, odnosno uvjete iz točke 7.4.1 podtočka a) da ponuđač posjeduje uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora sa uvjetom iz točke 7.4.1 podtočka b) Zakona koji se odnosi na angažirano tehničko osoblje, pokušavajući stvoriti vezu ne posmatrajući da su to zakonom predviđena dva različita i zasebna uvjeta koja se postavljaju i dokazuju kako je već u tekstu iznad unaprijed detaljno obrazloženo, tako da je navod da ugovorni organ za ključno osoblje ne može tražiti iskustvo ključnog osoblja na izradi minimalno 2 projekta nego samo jednog neozbiljan i neosnovan. Isto je u skladu s materijalnim propisom, koji, uređuje predmetnu oblast (gore pomenuta Uredba), sve je u skladu s Zakonom o javnim nabavkama i u skladu s materijalnim propisom koji uređuje oblast pružanja usluge, kvalifikacijski uvjeti su precizno određeni i jasni, detaljno obrazloženi u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji.

Što se tiče Žaliteljevog pokušaja poistovjećivanja vezanih za izradu projektne dokumentacije elektroinstalacija i saobraćajne **opreme** tunela na autocesti ili brzoj cesti još jednom ponavlja, da svaki imalo ozbiljniji projektant zna, da se zbog svoje složenosti ne može poistovjetit sa iskustvom na poslovima projektovanja elektroinstalacija i saobraćajne opreme instalacija na autocesti kao ni iskustvo stečeno na izradi idejnog projekta ili projekta izvedenog stanja poistovjetiti sa iskustvom stečenim na izradi glavnog projekta kako je već obrazloženo u izjašnjenju na prvi žalbeni navod i može se primjenjivati i za ovom izjašnjenju na drugi žalbeni jer se radi o stoj stvari. Shodno gore svemu navedenom ovaj žalbeni navod je u potpunosti neosnovan.

Za treći i četvrti žalbeni navod koji glase Ugovorni organ se u potpunosti izjašnjava na slijedeći način Ponovit će svoje izjašnjene na iste žalbene navode u postupku po kojem je donesen Zaključak o obustavljanju postupka po žalbi broj: JN2-01-07-1-3731-9/20, koji se odnosi na projektovanje dionice brze ceste, a isto se može primijeniti i ovom slučaju: S obzirom na procijenjenu vrijednost nabavke Ugovorni organ je definirao minimalne kvalifikacone uvjete srazmjerne predmetu javne nabavke i u skladu sa njim, pozivajući se na odredbe član 2. stav (1) tačka 1) i na odredbe članka 44. i 48., 50. ZJN.

U konkretnom slučaju radi se o projektovanju kako i sam naziv nabavke kaže Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacije tunela Hranjen koji su veoma složeni, budući da se radi o tunelu dužine cca 5,5 kilometara, za čiju izradu projektne dokumentacije je

potrebno značajno iskustvo ponuđača.

Kvalifikacijski uvjet: „da ponuđač posjeduje iskustvo u realizaciji 1 ugovora, čiji je karakter i kompleksnost isti ili sličan onima, koji se odnose na predme'-nabavke..." je u skladu s Zakonom, podzakonskim aktima, srazmjeran je predmetu nabavke (čl. 44. i čl.48. Zakona, čl.7 stav (4) Uputstva), odnosi se isključivo na iskustvo samog ponuđača vezanog za dokaz iz čl. 50 tačka a) Zakona i ne može se dovoditi u vezu s iskustvom zahtijevanog tehničkog osoblja, koje ne mora biti zaposleno kod ponuđača, odnosno koje ponuđač mora imati na raspolaganju a kako je precizirano čl. 50 tačka b) i c) Zakona.

Netočna je konstatacija da je ugovorni organ u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji zahtijevao potvrde o dobrom izvršenju ugovora „za osoblje", ugovorni organ je zahtijevao potvrde/uvjerenja/reference i sl. o specifičnom profesionalnom iskustvu isključivo za predložene članove nadzornog tima, dakle tehničko osoblje, koje će neposredno biti angažirano na izvršenju konkretnih dijelova predmetne nabavke, a što je u skladu s čl. 50 tačka b) i c).

Ugovorni organ u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji u tački 7.4.2 b) zahtijevao od ponuđača da kao dokaze za zahtijevane uvjete tehničke i profesionalne sposobnosti iz tačke 7.4.1 b) tenderske dokumentacije dostave: Izjavu ovjerenu od strane ponuđača da ima na raspolaganju osoblje kvalifikacija, stručnosti i iskustva traženih tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije. Kao prilog izjavi ponuđači su bili dužni dostaviti: Listu tehničkog osoblja (članova projektnog tima), koji će biti angažirani za pružanje usluge, koja je predmet ove nabavke. Lista se dostavlja u skladu sa obrascem datim u prilogu tenderske dokumentacije - Aneks 8.1, iz koje će biti vidljivo da ponuđač raspolaže osobljem (članovima projektnog tima), kako je to zahtijevano tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije. Kao prilog Listi tehničkog osoblja (članova projektnog tima) Aneks 8.1 između ostaloga je zahtijevano: "-potvrda/uvjerenje/referenca o zahtijevanom specifičnom iskustvu za svakog predloženog člana projektnog tima, izdata od strane investitora projekta (zadatka/usluge), u kojoj/im je jasno i nedvosmisleno potvrđeno da su predloženi članovi tima uspješno realizirali izradu zahtijevanih projekata (zadataka/usluga) u skladu s tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije, uz jasno naznačavanje pozicije na kojoj je predloženi član projektnog tima (radio) stekao iskustvo i trajanje angažmana. U slučaju da predloženi član projektnog tima ili cijeli tim ne bude u mogućnosti dobiti traženu potvrdu/uvjerenje/referencu od strane investitora projekta, ponuđač je dužan dostaviti dokaz o izvršenim pokušajima pribavljanja potvrde/uvjerenja/reference, npr. poslati pisani zahtjev (iz koga će biti vidljivo kada je zaprimljen) prema investitoru projekta da izda takvu potvrdu/uvjerenje/referencu. U slučaju, da je projekat rađen kao dio ugovora za izvođenje radova, u tom slučaju, kao investitor se smatra investitor koji je naručio radove, a ne izvođač radova;, a u skladu sa specifičnim uslovima datim u tabelama za svaku poziciju u timu posebno navedenih u tački 7.4.1.b) tenderske dokumentacije."

Daje i obrazloženje za zahtijevane dokaze u skladu s tačkom 7.4.2 predmetne tenderske dokumentacije:
-zahtijevani dokaz pod podtačkom b)je u potpunosti u skladu s članom 44, članom 50. tačke b) i c) Zakona, kao i u skladu s materijalnim propisom, koji uređuje predmetnu oblast, odnosno u skladu

s čl. 27. i 28 za projektanta i čl. 38 i 39. Za Izvođača radova Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju - (Službene Novine Federacije BiH br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15 u daljem tekstu Uredba) kojima se pobliže određuju uvjeti za izdavanje ovlaštenja, odnosno minimalni broj stručnih lica i njihovu stručnu osposobljenost i druge uvjete koje trebaju ispuniti Projektanti odnosno izvođači radova.

Materijalnim propisom, koji uređuje predmetnu oblast - Uredba o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju (Službene Novine Federacije BiH br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15) član 27. je između ostalog propisano: Projektant ispunjava uvjete stručne osposobljenosti i broja stručnih lica za obavljanje poslova projektovanja građevina i zahvata ako zapošljava najmanje dva diplomirana inženjera (VII stepen) **sa pet godina radnog iskustva na poslovima PROJEKTOVANJA ODREĐENE VRSTE PROJEKATA i** položenim stručnim ispitom za svaki dio projekta koji čini glavni projekat.

Cijeneći navedeno vidljivo je da odgovorni projektant, koji će raditi na određenom sastavnom cijelu projektne dokumentacije mora imati minimalno pet godina radnog iskustva na poslovima projektovanja određene vrste projekata. Ako se uzme u obzir, da se ovako složeni projekti rade minimalno 2-3 godine, potpuno je jasno, da bi odgovorni projektant (u konkretnom slučaju član nadzornog tima) zadovoljio i gore navedeni uvjet materijalnog propisa, koji se primjenjuje na predmetnu nabavku, mora učestvovati na izradi minimalno dva složenija projekta, a kako je i traženo tenderskom dokumentacijom. A vjerodostojna potvrda da je projektant učestvovao i u чот svojstvu u izradi projektne dokumentacije je samo potvrda krajnjeg naručitelja projektne dokumentacije.

Iz citiranih odredbi Zakona i odredbi materijalnog propisa (Uredbe) vidljivo je da su zahtijevani kvalifikacijski uvjeti u pogledu tehničkog osoblja u potpunosti u skladu s istim. Prema dosadašnjem iskustvu ugovornog organa, CV, potvrde poslodavaca o specifičnom iskustvu na specifičnim projektima najčešće nisu vjerodostojne, što često izaziva sumnju drugih ponuđača i prouzrokuje žalbe, te od ugovornog organa iziskuje dodatno vrijeme za dodatne naknadne provjere radi utvrđivanja pravog činjeničnog stanja, što sve produžuje postupak javne nabavke i povećava potrošnju javnih sredstava, te se ugovorni organ kroz novije postupke javnih nabavki odlučio da ponuđači dostave potvrde od krajnjeg naručitelja usluge - investitora projekta.

Općepoznata je činjenica da je standard obrade izrađene projektne dokumentacije da se u sklopu izrađenih projekata/projektne dokumentacije moraju navesti odgovorna lica/odgovorni projektanti, koji su izradili i potpisali svaku pojedinačnu fazu projekta, bez obzira u kojoj zemlji projektna dokumentacija bila izrađena. Investitor-krajnji naručitelj izrade projektne dokumentacije su institucije javnog karaktera, koji posjeduju kompletno završenu i ovjerenu projektnu dokumentaciju, a čija je obaveza i odgovornost da izdaju pravno-valjane dokumente, kao i izdavati te dokumente pravovremeno, pa je shodno svemu navedenom Potvrda o specifičnom radnom iskustvu predloženih članova tima jedino vjerodostojna ako je izdata od krajnjeg naručitelja usluge, a ne od poslodavca koji je izradio projektnu dokumentaciju, a sve u cilju transparentnog postupanja, jednakog i nediskriminirajućeg ponašanja prema svim potencijalnim ponuđačima, osiguravajući

pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, a što i jesu opći principi Zakona o javnim nabavkama.

Isto je u skladu s materijalnim propisom, koji uređuje predmetnu oblast (gore pomenuta Uredba), sve je u skladu s Zakonom o javnim nabavkama i u skladu s materijalnim propisom koji uređuje oblast pružanja usluge, kvalifikacijski uvjeti su precizno određeni i jasni, detaljno obrazloženi u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji. Iz svega gore navedenog proizlazi da su treći i četvrti žalbeni navodi žalitelja neosnovani.

Ugovorni organ je cijeneći gore navedeno ocijenio sve navode iz žalbe neosnovanim, moli da Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine prilikom donošenja Rješenja po žalbi uvaži, uzme u obzir izjašnjenje ugovornog organa, te da donese Rješenje kojim se žalba odbacuje kao neosnovana po svim

U skladu s člankom 94. stavak (3) Zakona o javnim nabavama Žalitelj je aktom ovog tijela, broj JN2-03-07-1-1473-4/22 od 03. 6. 2022. godine obaviješten o izjašnjenju Ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom. Uvidom u spis predmeta konstatira se da žalitelj nije dostavio odgovor na naprijed navedeni akt ovog tijela.

Prije nego li se upustilo u meritorno odlučivanje, ovo tijelo je pristupilo provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uvjetovane pretpostavke u skladu sa člankom 109., 105. i 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", br. 39/14; u daljnjem tekstu: ZJN) i utvrdio da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno žalbe žalitelja, izjašnjenja ugovornog tijela, tenderske dokumentacije, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, ovo tijelo je utvrdilo da je potrebno riješiti kao u dispozitivu odluke iz sljedećih razloga:

Žalba je djelomično osnovana.

Prvim žalbenim navodom osporava se točka 7.4.1. a), a u svezi sa točkom 7.4.2. a) tenderske dokumentacije jer se iskustvo vezuje isključivo za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela koji je projektiran u sklopu projekta autoceste što smatra da je diskriminirajuće i ograničavajuće ponuditelja koji imaju iskustvo na poslovima projektiranja elektroinstalacija i saobraćajne opreme instalacija na autocesti, a ukazuje da predmet nabave uključuje i projektiranje mašinskih instalacija, a postavljenim uvjetom se ne traži iskustvo na takvim poslovima. Osim navedenog ističe da ugovorno tijelo nije ostavilo mogućnost dokazivanja iskustva ne samo na sličnim projektima, već

i na istim. Žalitelju je i sporno što se iskustvo vezuje isključivo za „glavni projekt", a ne npr. u realizaciji poslova izrade idejnog projekta.

Ugovorno tijelo osporava prednji navod ističući da je postupilo u cijelosti u skladu sa odredbama članka 44. i članka 48 stavak (1) i (4). ZJN, kao i točkom 7.4.3. tenderske dokumentacije i člankom 7. stavak (4) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH", br.: 90/14 i 20/15; u daljnjem tekstu: Naputak). U pogledu glavnog projekta ističe da je to viši viši nivo obrade projektne dokumentacije kao što je i izrada projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme tunela zbog svoje kompleksnosti i specifičnosti, a tunel kao poseban dio autoceste/brze ceste zahtjeva visoke kriterije u pogledu izgradnje, opremanja, održavanja i korištenja. Tuneli prema važećim direktivama (2004/54/EC), smjernicama (RVS, RABT), se tretiraju kao specifični objekti koji moraju ispunjavati posebne uslove u pogledu saobraćajne bezbjednosti. Poziva se na Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta („Službene novine FBiH", broj: 69/10) i Uredbu o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investicijsko-tehničke dokumentacije („Službene novine Federacije BiH", br.: 33/10 i 98/14) koji diferenciraju obim dokumentacije u sklopu idejnog i glavnog projekta.

Razmatrajući prvi žalbeni navod, nakon izvršenog uvida u predmetnu tendersku dokumentaciju, broj: 01-01.3-2163-1/22 PV od travnja 2022. godine (u daljnjem tekstu: TD), nespornim je utvrđeno:

- točkom 7.4.1. podtočka a) propisano je što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti slijedeće minimalne uvjete a koji se mogu potvrditi sa dokazima iz člana 50. Zakona a to su: da ponuđač posjeduje uspješno iskustvo u realizaciji minimalno jednog ugovora izrade glavnog projekta autoceste ili brze ceste u sklopu kojeg je projektovan dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela u iznosu od minimalno 300.000,00 KM bez PDV-a *(iznos se odnosi na dio glavnog projekta vezan za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela a ne na kompletan iznos glavnog projekta),* koje je izvršio samostalno ili kao član grupe ponuđača ili kao podugovarač u prethodne tri godine (posljednje tri godine računato od datuma predaje ponude);
- točkom 7.4.2. podtočka a) propisano je da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača izvršiti na osnovu Spisak izvršenih ugovora o pruženim uslugama izrade minimalno jednog glavnog projekta autoceste ili brze ceste u sklopu kojeg je projektovan dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela u iznosu od minimalno 300.000,00 KM bez PDV-a *(iznos se odnosi na dio glavnog projekta vezan za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela a ne na kompletan iznos glavnog projekta),* koje je ponuđač izvršio samostalno ili kao član grupe ponuđača ili kao podugovarač, u posljednje 3 (tri) godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registriran, odnosno počeo da radi prije manje od tri godine. Spisak se dostavlja u skladu s obrascem datim kao Aneks 7 ove dokumentacije. Uz spisak izvršenih ugovora ponuđač je dužan dostaviti potvrdu za pruženu uslugu izrade glavnog projekata autoceste i/ili brze ceste, iz koje će biti vidljivo daje u sklopu navedenog projekta, projektovan dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela u iznosu od minimalno 300.000,00 KM bez PDV-a *(iznos se odnosi na dio glavnog projekta vezan*

za elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela a ne na kompletan iznos glavnog projekta), (samostalno ili kao član grupe ponuđača/konzorcij ili podugovarač), koji je izvršio uslugu u zahtijevanoj vrijednosti), a koja obavezno sadrži naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost pruženih usluga, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora i navode o uredno izvršenom ugovoru. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, važi izjava ponuđača o uredno izvršenom ugovoru, uz predočenje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda obezbjedi; Napomena: U skladu sa uvjetima i dokazima traži se najmanje jedna potvrda o uspješno izvršenom jednom ugovoru koji se odnosi na izradu glavnog projekta elektroinstalacija i saobraćajne opreme tunela autoceste i/ili brze ceste i za ugovorni organ mogu biti prihvatljive potvrde o izvršenim uslugama izrade kompletnog glavnog projekta, ukoliko se iz istih vidi da je unutar projektne dokumentacije rađen i projekt elektroinstalacija i saobraćajne opreme tunela autoceste i/ili brze ceste u vrijednosti od minimalno 300.000,00 KM.
Dokaz o uredno izvršenom ugovoru svjedoči da je ponuđač već realizirao sličan ugovor, te da Ugovorni organ može očekivati da će predmetni ugovor biti uspješno izvršen. U slučaju da je ponuđač ugovor izvršio kao podugovarač, dužan je dostaviti potvrdu krajnjeg naručitelja usluge izdatu ponuđaču kao podugovaraču (ovaj zahtjev je u potpunosti opravdan, jer Naručitelj mora odobriti podugovarača), ili pored potvrde privrednog subjekta, kojem je ponuđač bio podugovarač, dostaviti i potvrdu krajnjeg naručitelja usluge izdatu privrednom subjektu, kojem je ponuđač bio podugovarač (ovaj zahtjev je u potpunosti opravdan jer u slučaju podugovoranja, odgovornost za uredno izvršavanje ugovora snosi subjekt sa kojim je zaključen ugovor).
Napomena: Nije prihvatljivo dostavljanje kopija Ugovora umjesto potvrda o izvršenim ugovorima. Ugovorni organ može od Ponuđača čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom, zatražiti ponovnu ili dodatnu provjeru dokaza sposobnosti ukoliko posumnja u istinitost njegovih dokaza. Ako Ponuđač, čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom, ne može ponovno dokazati svoju sposobnost, ugovorni organ će njegovu ponudu odbiti.;

- točkom 7.4.3. pod Napomenom navedeno je: Ponuđač može u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima (iznajmiti traženu opremu, ugovoriti suradnju s tehničkim osobljem koje nije zaposleno kod njega i sl.). U tom slučaju, mora dokazati da će na raspolaganju imati potrebne resurse (obostrano potpisanim ugovorom, sporazumom, izjavom ili sl., koji obavezno sadrže naziv i sjedište privrednog subjekta/člana tima koji ustupa resurse, naziv i sjedište ponuđača kojemu ustupa resurse, jasno i točno navedene resurse koje stavlja na raspolaganje u svrhu izvršenja ugovora, potpis i pečat ovlaštenih zakonskih zastupnika. Pod istim uvjetima, ukoliko ponuđači nastupaju kao Grupa ponuđača, Grupa ponuđača se može oslonili na sposobnost članica grupe ponuđača ili drugih subjekata.

S tim u vezi, člankom 44. stavak (1) ZJN propisano je Ugovorno tijelo provjerava i ocjenjuje je li kandidat/ponuditelj pouzdan i sposoban provesti ugovor sukladno uvjetima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji, stavkom (2) Ugovorno tijelo određuje u tenderskoj dokumentaciji uvjete za kvalifikaciju tako što utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuditelja u pogledu njihove osobne sposobnosti, ekonomskog i financijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti, stavkom (3) Minimum kvalifikacijskih uvjeta koje

ugovorno tijelo odredi za kandidate/ ponuditelje, kao i dokumenti koji su im potrebni za dokazivanje toga, obvezno trebaju biti razmjerni predmetu javne nabave i sukladni s njim. Postavljeni uvjeti ne smiju biti ograničavajući za konkurenciju i moraju biti jasni i precizni, a stavkom (4) Ugovorno tijelo zahtijeva od kandidata/ponuditelja samo one dokaze koji su nužni da bi se utvrdilo ispunjava li kandidat/ponuditelj kvalifikacijske uvjete koje je postavilo ugovorno tijelo. Dalje, člankom 48. stavak (1) ZJN propisano je Ugovorno tijelo može, ovisno o vrsti, količini ili opsegu ili namjeni predmeta nabave, zahtijevati dokaze koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost, a stavkom (4) istog članka propisano je Kandidat/ponuditelj može, kad je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom tijelu da će imati na raspolaganju potrebne resurse. Pod jednakim uvjetima, skupina ponuditelja može se osloniti na kapacitete sudionika skupine ili drugih gospodarskih subjekata. Člankom 50. točka a) ZJN propisano je u postupku javne nabave usluga ugovorno tijelo može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuditelja, i to: popis provedenih ugovora sukladno članku 48. stavku (2) ovoga Zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavom, za razdoblje ne dulje od tri godine ili od dana registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuditelj registriran, odnosno počeo raditi prije manje od tri godine.

Člankom 7. stavak (4) Naputka propisano je Ako ugovorno tijelo od kandidata/ponuđača kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uvjet: a) u svezi sa predmetom nabave, odnosno grupom predmeta nabave, ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabave, odnosno lot, te b) srazmjeran predmetu nabave, odnosno lotu, u slijedećim slučajevima: 1) kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora, ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota; 2) kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota.

Pravilnikom o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta („Službene novine Federacije BiH", br. 69/10; u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se vrsta i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta (članak 1), Prema nivou razrade projekti se razvrstavaju na: a) Idejni projekt je skup međusobno usklađenih nacrta i dokumenata kojima se daju osnovna funkcionalna i tehnička rješenja javne ceste. b) Glavni projekt je skup međusobno usklađenih projekata i tehničkih specifikacija kojima se daje tehničko rješenje javne ceste i dokazuje ispunjenje svih bitnih zahtjeva. c) Izvedbeni projekt detaljnije razrađuje tehničko rješenje dato glavnim projektom javne ceste. Sadrži detaljnije opise, planove oplate, nacrte armature, nacrte detalja i druge nacrte, te sve potrebne računske provjere. (članak 3), a Uredbom o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investicijsko-tehničke dokumentacije („Službene novine Federacije BiH", br. 33/10 i 98/14; u daljnjem tekstu: Uredba) utvrđuju se vrsta, sadržaj, označavanje i čuvanje, kontrola i nostrifikacija investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju katnih i prizemnih građevina sa ili bez podzemnih etaža, energetskih i industrijskih građevina, javnih cesta, linijskih građevina, građevina u granicama nacionalnih spomenika i drugih građevina iz nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (članak 1), Idejni projekt je propisano odredbom članka 4. na način: Idejni projekt u skladu s kojim se izdaju urbanističko-tehnički uvjeti građenja

je skup međusobno usklađenih nacrta i dokumenata kojima se daju osnovna oblikovno-funkcionalna i tehnička rješenja građevine (idejno-tehničko rješenje), te smještaj građevine na građevnoj čestici na odgovarajućoj posebnoj geodetskoj podlozi. Idejni projekt koji je sastavni dio urbanističke suglasnosti, odnosno lokacijske informacije, u skladu s kojom se izdaje odobrenje za građenje osim sadržaja iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o složenosti i tehničkoj strukturi građevine, sadrži i idejno-tehničko-tehnološko rješenje u skladu sa uvjetima iz okolišne dozvole, te druge nacrte i dokumente ako su oni značajni za izradu glavnog projekta. Idejni projekt, ovjeren od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja, zajedno s rješenjem o urbanističkoj suglasnosti, odnosno lokacijskom informacijom, dužan je investitor, odnosno njegov pravni slijednik, čuvati do izdavanja odobrenja za upotrebu, dok je Glavni projekt propisan odredbom članka 5. na način Glavni projekt je skup međusobno usklađenih projekta kojima se daje tehničko rješenje građevine i dokazuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, kao i drugih zahtjeva prema Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije BiH, ovoj Uredbi i posebnih propisa, te tehničkih specifikacija. Glavni projekt ne smije u pogledu lokacijskih uvjeta biti u suprotnosti s idejnim projektom i urbanističkom suglasnošću. Projektant glavnog projekta je dužan u glavni projekt uložiti i izjavu o usuglašenosti idejnog i glavnog projekta. Glavni projekt, ovjeren od strane Ministarstva, zajedno s odobrenjem za građenje dužan je investitor, odnosno njegov pravni slijednik, trajno čuvati.

U kontekstu žalbenog navoda i utvrđenog činjeničnog stanja, izjašnjenja ugovornog tijela, a imajući u vidu naprijed navedene odredbe ZJN, Naputka, Pravilnika i Uredbe, propisani zahtjevi u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti u skladu sa odredbom točke 7.4.1. podtočka a) i traženi dokazi iz točke 7.4.2. podtočka a) TD po ocjeni ovog tijela nisu u suprotnosti sa odredbama članka 44., 48. i 50. točka a) ZJN, niti u suprotnosti sa odredbom članka 7. stavak (4) Naputka. Naime, TD je traženo iskustvo ispod procijenjene vrijednosti predmetne javne nabave, dalje tražen je minimalno jedan ugovor izrade glavnog projekta autoceste ili brze ceste u sklopu kojeg je projektiran dio projekta koji se odnosi na elektroinstalacije i saobraćajnu opremu tunela, pa imajući u vidu odredbe članka 3. Pravilnika, kao i odredbe članaka 4. i 5. Uredbe, nedvojbenim se zaključuje da očito postoji razlika između idejnog projekta i glavnog projekta, pa je proizvoljno i ničim dokazano pozivanje žalitelja da predmetne usluge može izvršiti i ponuditelj koji ima iskustvo u realizaciji idejnog projekta. Imajući u vidu sve navedeno, prvi žalbeni navod se utvrđuje neosnovanim.

Drugim, trećim i četvrtim žalbenim navodom osporavaju se točke 7.4.1. podtočke a) i b), a u svezi sa točkom 7.4.2. podtočke a) i b) TD.

Ugovorno tijelo osporava prednje navode ističući da je postupilo u cijelosti u skladu sa odredbama članka 44. i članka 48 stavak (1) i (4), članka 50. točke b) i c) ZJN, te člancima 27., 28., 38. i 39. Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju - (Službene Novine Federacije BiH br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15) kojima se pobliže određuju uvjeti za izdavanje ovlaštenja, odnosno minimalni broj stručnih lica i njihovu stručnu osposobljenost i druge uvjete koje trebaju ispuniti Projektanti odnosno izvođači radova, kao i napomenom pod točkom 7.4.2. TD.

Razmatrajući žalbene navode, uvidom u TD, nespornim je utvrđeno:

- točkom 7.4.1. podtočka b) propisano je što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti slijedeće minimalne uvjete a koji se mogu potvrditi sa dokazima iz člana 50. Zakona a to su: da ima na raspolaganju tim stručnjaka za usluge projektovanja u čijem sastavu mora imati sljedeće kvalifikovano, stručno i iskusno tehničko osoblje:

i. vođa tima - minimalnog akademskog zvanja dipl.ing.građevinarstva sa položenim stručnim ispitom ili da isti posjeduje Rješenje o oslobađanju od polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka, te sa najmanje 7 godina radnog iskustva u struci, koji je učestvovao kao vodeći projektant - vođa tima/koordinator na minimalno 2 projekta u oblasti cestogradnje (projektovanje autocesta i/ili brzih cesta);

ii. 1 inženjer za elektro instalacije jaka struja minimalnog akademskog zvanja dipl. inženjer elektrotehnike, sa položenim stručnim ispitom ili da isti posjeduje Rješenje o oslobađanju od polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka, te sa najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, te daje učestovao na izradi minimalno 2 glavna projekta tunela većih od 2 km na autocestama i/ili brzim cestama i/ili magistralnim cestama kao inžinjer za elektro instalacije jake struje;

iii. 1 inženjer za elektro instalacije slaba struja minimalnog akademskog zvanja dipl. inženjer elektrotehnike, sa položenim stručnim ispitom ili da isti posjeduje Rješenje o oslobađanju od polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka, te sa najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, te daje učestovao na izradi minimalno 2 glavna projekta tunela većih od 2 km na autocestama i/ili brzim cestama i/ili magistralnim cestama kao inžinjer za elektro instalacije slabe struje;

iv. 1 inženjer za mašinske instalacije minimalnog akademskog zvanja dipl. inženjer mašinstva, sa položenim stručnim ispitom ili da isti posjeduje Rješenje o oslobađanju od polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka, te sa najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, te daje učestovao na izradi minimalno 2 glavna projekta tunela većih od 2 km na autocestama i/ili brzim cestama i/ili magistralnim cestama kao inžinjer za mašinske instalacije;

v. 1 inženjer za saobraćaj - minimalnog akademskog zvanja dipl. ing. saobraćaja ili dipl.ing.građevinarstva sa položenim stručnim ispitom ili da posjeduje Rješenje o oslobađanju od polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka, te sa najmanje 5 godina radnog iskustva u struci, koji je učestvovao na poslovima izrade minimalno 2 saobraćajna projekta autocesta i/ili brzih cesta.

- točkom 7.4.2. podtočka b) propisano je da će se ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača izvršiti na osnovu **Izjava** ovjerena od strane ponuđača, kojom ponuđač potvrđuje da ima na raspolaganju zahtijevano kvalifikovano, stručno i iskusno osoblje u skladu s zahtjevom iz tačke 7.4.1 b) tenderske dokumentacije. Izjava se dostavlja u skladu s formom Izjave date u Aneksu 8 ove dokumentacije.

Kao dokaz za ispunjenost gore navedenih uvjeta ponuđač **dostavlja uz Izjavu** dokaze u vidu:

- Liste tehničkog osoblja (članova projektnog tima), koji će biti angažovani za pružanje usluge, koja je predmet ove nabavke. Lista se dostavlja u skladu sa obrascem datim u prilogu tenderske dokumentacije - Aneks **8.1,** iz koje će biti vidljivo da ponuđač raspolaže osobljem (članovima projektnog tima), kako je to zahtijevano tačkom 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije;

Kao dokaz za ispunjenost navedenih uvjeta u Listi tehničkog osoblja - Aneks 8.1 ponuđač **dostavlja** dokaze u vidu:

- uvjerenja/potvrde o položenom stručnom ispitu ili Rješenja o oslobađanju polaganja stručnog ispita za magistra nauka i doktora nauka za svakog predloženog člana projektnog tima;
- potvrda/uvjerenje/referenca o zahtijevanom specifičnom iskustvu za svakog predloženog člana projektnog tima, izdata od strane **investitora projekta** (zadatka/usluge), u kojoj/im je jasno i nedvosmisleno potvrđeno da su predloženi članovi tima uspješno realizirali izradu zahtijevanih projekata (zadataka/usluga) u skladu s tačkom 7.4.1 b) tenderske dokumentacije, uz jasno naznačavanje pozicije na kojoj je predloženi član projektnog tima (radio) stekao iskustvo i trajanje angažmana ili potvrda/uvjerenje referenca izdata od strane investitora projekata o uspješnom realiziranju projekata (zadataka/usluga) za cijeli tim projektanata, s jasno naznačenim imenima i pozicijama u timu, te trajanjem angažmana.

Potvrda/uvjerenje/referenca će sadržavati minimalno sljedeće podatke: naziv investitora projekta, ime i prezime člana projektnog tima, pozicija koju je obavljao na izradi projekta, period realizacije, lokacija, glavni podaci o projektu, obavljene konkretne aktivnosti, ostali podaci koji dokazuju posjedovanje traženog specifičnog radnog iskustva iz tačke 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije.

U slučaju da predloženi član projektnog tima ili cijeli tim ne bude u mogućnosti dobiti traženu potvrdu/uvjerenje/referencu od strane investitora projekta, ponuđač je dužan dostaviti dokaz o izvršenim pokušajima pribavljanja potvrde/uvjerenja/reference, npr. poslati pisani zahtjev (iz koga će biti vidljivo kada je zaprimljen) prema investitoru projekta da izda takvu potvrdu/uvjerenje/referencu. U slučaju, da je projekat rađen kao dio ugovora za izvođenje radova, u tom slučaju, kao investitor se smatra investitor koji je naručio radove, a ne izvođač radova;

- potvrda/uvjerenje za svakog predloženog člana projektnog tima iz kojih će biti vidljivo da član tima posjeduje ukupno radno iskustvo u struci zahtijevano tačkom 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije. Potvrdu/uvjerenje izdaje nadležna institucija, koja vodi evidenciju o ukupnom radnom stažu iz zemlje iz koje dolazi predloženi član tima ili poslodavac/poslodavci kod kojeg/ih je stečeno zahtijevano radno iskustvo u struci ili sadašnji poslodavac predloženog člana tima;
- za osoblje, koje su zaposlenici ponuđača, kao dokaz dostaviti listu osiguranih lica ponuđača izdatu od strane nadležne ustanove, a za osoblje, kojim ponuđač raspolaže, odnosno koji nisu zaposlenici ponuđača dostaviti ovjerene kopije ili originale ugovora o saradnji ili angažmanu (obostrano potpisane), iz kojih će biti vidljivo da je predloženi član tima na raspolaganju za cjelokupno vrijeme trajanja ugovora.

Ugovorni organ ima pravo izvršiti provjeru svih angažmana navedenih u potvrdama/uvjerenjima/referencama predloženih članova projektnog tima, ili koristiti druge istražne mehanizme, u cilju provjere da su se sve prezentirane informacije istinite i točne.

U slučaju da ugovorni organ otkrije da su informacije koje se nalaze u potvrdama/uvjerenjima/referencama predloženih članova projektnog tima netočne, pogrešne ili obmanjujuće, ponuda ponuditelja koji je predložio člana projektnog tima sa netočnim, pogrešnim ili obmanjujućim podacima će biti odbijena kao neprihvatljiva.

Napomena: S obzirom na vrstu, obim i složenost predmeta ove nabavke konkretni dokazi stručne sposobnosti zahtijevani tačkom 7.4.1 b) traže se iz razloga:

Za pružanje predmetnih usluga potrebno je iskusno, kvalifikovano i stručno osoblje ponuđača koje će ponuđač angažirati na izradi predmetne projektne dokumentacije, kojima će ponuđač osigurati

izradu kvalitetne projektne dokumentacije, na osnovu koje će se neometano ishodovati sve potrebne dozvole nadležnih institucija i moći realizirati izgradnja predmetne dionice brze ceste. Zahtijevane uvjete ispunjava više ponuđača na tržištu. Zahtijevanim dokazima i njihovim vrijednosnim pokazateljima ugovorni organ se osigurava da će ponuđač biti tehnički i stručno sposoban izvršiti uslugu, koja je predmet ove nabavke. Ugovorni organ se, prilikom utvrđivanja svih traženih dokaza tehničke i profesionalne sposobnosti, u svemu rukovodio odredbama članova 44., 48. i 50. Zakona o javnim nabavkama, kao i pripadajućih podzakonskih akata te materijalnim propisima, koji uređuju oblast koja je predmet nabavke. U Projektnom zadatku opisane su usluge i djelatnosti u vezi sa predmetom nabavke, pa je jasno da traženi dokazi tehničke i profesionalne sposobnosti, u potpunosti odgovaraju i u skladu su sa predmetom ove nabavke. Zahtijevanim su traženi minimalni uvjeti koje osiguravaju ugovornom organu kvalitet pruženih usluga, uz očuvanje pravične i aktivne konkurencije s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

S tim u vezi, Uredbom o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 25a od 31. 3. 2022. godine i 42/22 od 01. 6. 2022. godine) propisuju se uvjeti i način uređenja gradilišta, način i vođenje obavezne dokumentacije na gradilištu, te sudionici u građenju građevina i zahvata za koje odobrenje za građenje/uklanjanje izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja, uvjeti za izdavanje i oduzimanje ovlaštenja pravnim i fizičkim osobama, registar ovlaštenja izdanih pravnim i fizičkim osobama, nadzor i kaznene odredbe (članak 1)., a stupanje na snagu navedene uredbe propisano je odredbom članka 82. tako da Stupanjem na snagu ove uredbe prestaje važiti Uredba o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15), dalje odredbom članka 83. propisano je da ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH", a uredba je objavljena dana 31. 3. 2022. godine.

U kontekstu žalbenih navoda i utvrđenog činjeničnog stanja, a imajući u vidu izjašnjenje ugovornog tijela, kao i naprijed navedene odredbe Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 25a od 31. 3. 2022. godine i 42/22 od 01. 6. 2022. godine), te činjenicu da je Obavještenje o predmetnoj nabavci 266-1-2-74-3-119/22 objavljeno na portalu javnih nabava dana 21. 4. 2022. godine, dakle nakon stupanja na snagu Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 25a), to je proizvoljno i u suprotnosti sa navedenom Uredbom pozivanje ugovornog tijela kako je zahtjev iz točke 7.4.1. podtočka b) i 7.4.2. podtočka b) propisao u skladu sa Uredbom o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 48/09, 75/09, 93/12, 74/13, 89/14, 99/14, 53/15 i 101/15) s obzirom da ova uredba više nije na snazi odnosno ugovorno tijelo propisane zahtjeve iz TD temelji na uredbi koja u trenutku raspisivanja predmetnog postupka javne nabave nije važeća jer jer je ista odredbom članka 82., a u svezi sa člankom 83. Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju („Službene novine Federacije BiH", br. 25a) prestala važiti stupanjem na snagu Uredbe iz 2022. godine. Imajući u vidu naprijed navedeno, drugi, treći i četvrti žalbeni navod se utvrđuje osnovanim.

S obzirom na navedeno, ovo tijelo poništava TD broj: 01-01.3-2163-1/22 PV od april/travanj 2022. godine u postupku javne nabave usluga: *Izrada glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen* zajedno sa Obavještenjem o nabavci 266-1-2-74-3-119/22 objavljeno na portalu javnih nabava dana 21. 4. 2022. godine.

U odnosu na navod ugovornog tijela da žalitelj nije aktivno legitimiran za predmetni postupak javne nabave, ovo tijelo je od strane žalitelja zatražilo dokaz o registraciji, te je uvidom u Aktuelni izvod iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, broj: 061-0-Reg-Z-22-000907 od 02. 6. 2022. godine utvrdilo kako je žalitelj registriran, između ostalog, i za djelatnost 71.12. Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje koji razred uključuje i projekte iz područja niskogradnje, hidrogradnje, saobraćaja odnosno djelatnosti predmetne javne nabave.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 KM izvršit će se posebnim aktom ovog tijela, a u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno člancima 104. i 111. stavak (1) točka d) ZJN, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Ilija Ignjatić, dipl. iur.

Dostaviti:
- ProTehnik d.o.o. Istočno Sarajevo, Vojvode Radomira Putnika 118, 71123 Istočno Sarajevo,
- JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar, Adema Buća 20, 88000 Mostar,
- Evidencija,
- a/a.